~~C 78119~~
Uc 9688

Biblioteka Jagiellońska
stdr0008370

Uc 9688

SEPTIZONIVM TRIVMPHALE,

ad Auguſtam Inaugurationem,

SERENISSIMI ET POTENTISSIMI PRINCIPIS,

MICHAELIS KORYBVTH

Dei Gratiâ

REGIS POLONIÆ,

Magni Ducis Lithuaniæ, Ruſsiæ, Pruſsiæ, Maſouiæ, Samogitiæ, Liuoniæ, Smolenſciæ, Kiiouiæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ, Czerniechouiæq; &c.

DNI DNI CLEMENTISSIMI:

Inter maximos publicorum operum apparatus, communemq́; Orbis Sarmatici lætitiam, auſpicatiſsimi ominis, & immortalis gloriæ, ergò:

A

M. STANISLAO IOSEPHO BIEZANOWSKI Leopol: in Alma Vniuerſitate Cracouienſi Philoſophiæ Doctore, Collega Minore, Ordinario Poëſeos Profeſſore:

opere literato

ERECTVM.

Anno reſtauratæ ſalutis, M.DC.LXIX. Die 29. Septemb.

CRACOVIÆ,

In Officina Typogr: Stanislai Piotrkowczyk, S. R. M. Typogr.

72

Ex Biblioth. Regia Berolinensi

Admiranda Tui, PRINCEPS, *electio Sceptri,*
Arcanum cœli, grandeque pignus erat;
Hinc Tibi Regales, vt reddat Cynthia plausus;
Cum rutilo cœli Sidere, missa venit;
His radiis, hâc luce Tibi data Sceptra precatur:
Debuit haud aliter, cœlica lingua loqui.

SEPTIZONII TRIVMPHALIS,

ex rediuiua Piastei Sceptri felicitate, Columnarum in basi,

SERIES PRIMA.

Nouum ad imaginē vetustissimi seculi opus,
novus Poloniæ genius, affectu pro ingenio formās;
omnia retrò secula, ad similes Heroicos ausus,
non prouocat tantùm, sed vrget.
Assurgit quidem, exemplorum prisci æui senio;
ita tamen;
vt sibi quoque, maior è longinquò reuerentia, aliquando assurgat;
cùm insitata prisci moris vestigia, iterùm fecerit non noua.
Ad stuporem hunc, exempli rarissimi,
cùm humana omnia sileant, sistantque;
sola publicæ lætitiæ, irrequieta vis est;
cui in immensis conatibus suis, communi veniâ, vel ideò facilè parcitur;
quod rem omnium agat.
Nempè & hæc quoque voluptas est;
sinere laborem publicum, ea moliri pro omnibus;
quorum onera, dum gaudio feruet, non sentit.
Ad augustam certè molem,
delicio Principum, Principi suo erigendam;
tot habet Polonia manus;
quot corda ad eligendum contulit;
certatura facilè cum omni æuo;
postquam difficillimum, à tot seculis, prodigiosi calculi,
certamen absoluit.
Quidni verò, Septizonium illi triumphale cogitet?
in quo, dum ex felicitatis suæ perfecto numero triumphat;
post septem à suscepta Christiana fide secula,
nouam seculorum hebdomaden ingressa;
redit iterum ad opus suum; quod antè in Piasteo sanguine patrarat.
Numerum hunc profectò,

ex im-

ex impari parique perfectum coaluisse oportuit;
vt imparibus Polonia votis, in parem subitò consensum desinens;
vnum, quod ad perfectam felicitatem suam restabat,
diuinitùs componeret.
Clauditur hoc numero vniuersum;
in quo Poloniæ sufficit;
Septimam admirandæ Electionis hebdomaden, sic complêsse;
vt nihil vnquam perfectiùs,
vno simul, vniuersa in campo egerit.
Sub hac structuræ arcana serie,
elaboratam diuino septenario molem,
altiùs à terra tollimus;
vt cœlotenus porrecta, argumento sit;
Principem cui surgit, è cœlo venisse.
Celsitudini tantæ basis solidissima;
rediuiua PIASTEI Sceptri felicitas;
in qua, fundamentorum liberi Regni, profundissimus iam olim iactus;
nunc etiam tanto altiùs descendit;
quantò liberæ vocis suffragia confirmauit validiùs.
Hoc demùm in PIASTVM suum consensu,
Atlantes Poloni, lacertorum suorum sensêre vim;
non aliàs machinâ hâc nutante periculosiùs;
cui tot simul brachia supponi oportuit.
Sed vnum hoc experimentum, cæteris illustrius;
probauit Athletas libertatis, fecitque;
dùm in orbis theatrum deductos; diu certare voluit;
vt vincerent in puncto:
cùmque iam lassos credidisses, fortiùs pedem fixêre;
non perituro ad omnem posteritatem vestigio;
ceu illud, non humano nisu, in petra cauassent.
Super hac basi, rupeque,
Primas Septizonij triumphalis columnas ponimus;
quarum in capite PIASTVS;
rude marmor; vileque, orbis tamen pretia vincens;
informi Crusuiciæ metallo, nomina fecit.
Nutritor hic Poloniæ, gestatorque futurus;
expansos ad beneficentiam sinus, primùm exercuit;
vt patriam nutriret, gestaretque delicatiùs.
Induruere illi manus ab opere, à tiliæ cortice pedes;
pectus tamen à medulla bonitatis liquescens;

& ab obsequio hospitalitatis tractabile factum;
excepit Patriam, tàm leniter; quàm si ad vbera recepisset.
Mollissima quippe animorum culcitra, hospitalitas;
ex admirando beneficentiæ in alios priuilegio,
hoc habet;
vt intractabiles etiam sopiat; demulceat irritatos.
Huc & mellificij cura, non sine arcano;
ad mulsæ aquæ propinationem, eos etiam habere promerita;
quorum sitis, beatæ voluptatis torrens;
& inebriatio ab vbertate domûs DEI est.
Felicitas inde Piastea, securitas publica;
fauus vbique, aculeus nuspiam;
in Zemovito Filio Clementia;
in Lesco Nepote Pax;
in Zemomislo Pronepote, nouæ lucis diluculum;
tota in Miecyslao Abnepote lux:
qui vt inter Septizonij triumphalis columnas,
staret illustrior;
septenni luce carere debuit.
Vmbra hæc, magni deinceps boni Cortina,
PIASTEAE felicitatis grande secretum,
non ante Solem Christianæ fidei reuelauit;
quàm in solio Princeps consedisset;
qui diu absque Patris solatio, vt prodigiosus Pater fieret,
ex vxoris Dambrovcæ fide, maritus genitus est;
antequàm Reges & Regnum, CHRISTO genuisset.
Pro Regno Euangelij, medios euaginari enses statuens;
Boleslaum Chrobri Filium,
Regem, & Sarmaticum Herculem, habere meruit;
qui à columnis, quas posuit victor,
ad coronam vsq; regiam, ab OTTHONE Tertio Imperatore oblatam,
cùm primus decurrit;
diadema Polonum, PIASTEæ feliciatis posuit in censu.
Coronatæ iam hinc, in septizonio nostro columnæ;
in CASIMIRO I. etiam diuinæ sunt;
quem sacris initiatum,
Religiosa Cluniaci Corona, vel ideò cinxit;
vt Regem sacrum faceret.
Summam in eo, innocentis animi pacem,
ex Rixa Matre potuisse nasci, stupor!

Maior tamen; ex ſacro Principe, cum ſacris rixatam,
Boleſlai Filij audaciam prodijſſe.
Coronam hic & mentem,
poſt victorias, in ſacri Præſulis victimam furens,
cùm audax nimiùm amiſiſſet;
mentem Polonia ſuam, in Vladislai Hermanni, optima mente;
coronas & triumphos,
in Boleslao Kriuouſto, immortales recepit.
Martem ille ab ipſo nouennio ſecutus;
ſpatium victoriarum, maturiùs exorſus eſt;
vt quadragies ſepties victor triumpharet;
cui ſi vel ipſum Martem comparaueris, tyronem inuenies.
Nimirùm,
inter PIASTIDAS iſte prodigium, fulmenque bellicum;
vt comminueret plurima, obſtantia multa inuenit;
ceu gloriæ ipſius ſeruire vellent;
dùm virtutem laceſſunt;
ad Caninos vſque campos experta, vincere eum pariter, & viuere natum;
etiam poſt fata, terrore perpetuo fulminare.
Auguſta quoque in Boleſlao Criſpo,
contra Conradum, & Fridericum Auguſtos, virtus;
in Caſimiro Iuſto veneranda,
in Boleſlai Pudici, pudiciſsimo thoro,
triumphos innocentiæ duxit.
Tulit in Leſco quoque Nigro, *de comedente cibum,*
& egreſſam de forti dulcedinem;
dum ex Leone Ruſſo, Lithuanaque retulit ſpolia;
pro Coronis Regalibus, triumphales multiplicans;
donec in Premiſlao & Vladiſlao Loctico,
Regios iterum honores adimpleret.
Modica hæc, ingentis animi ſedes;
admirandum pugnaciſsimi ſpiritûs compendium;
auguſta immenſarum cogitationum, anguſtia ſimul & capacitas;
cùm iuſtam non compléſſet menſuram;
orbem impleuit, Maiores exceſsit, Magnos genuit;
Putaſſes in eo Piaſteam indolem,
in proximo iam magnæ propaginis exitu,
epitomen ſibi feciſſe;
vt tota ſimul, in hac Synopſi ſpectaretur:
quæ in CASIMIRO Magno, dum ſe latiùs explicat;

fœcunda triumphis, aucta prouincijs, munita Vrbibus;
ſolo Regiæ prolis, munimento ſterilis;
redijt à Ludouico quoque Hungaro, maſculæ coronæ indiga,
vt in Heduigi Piaſtea,
Vltimam cœlo coronam inferret;
ſterilitate profectò ſanctiſſima;
quæ Lithuaniam CHRISTO, IAGELLONES & KORYBVTHOS
Chriſtianæ coronæ genuit:
vt in Te,
SERENISSIME MICHAEL,
omnia demùm claudens;
eum Te Regem coronet; qui Patriæ PARENS ſis,
435 1267
ſat Pius,
quia
PIASTVS.

SEPTIZONII
TRIVMPHALIS,
ex antiquiſsima Magnorũ Lithuaniæ Ducum origine,
SERIES ALTERA.

Neſcio quid in ſe arcani habet,
molimen hoc;
deſtinati magno Cœlorum arcano Principis,
auguſtis honoribus ſurgens;
cui auguſta omnia ad Maieſtatem;
etiam cùm è longinquo petuntur, ipſâ naſcuntur ſub manu.
Non fatigat hîc laborantes vetuſtas;
quæ cum delubra ſua obumbrat, ſemideos facit;
non habitura reuerentiam;
niſi in cœlum fugiens, Deorum connubijs,
irreuerentiùs ſe miſceat:
ceu puderet humanæ originis, quos non pudet incertæ.
Auguſta hæc,
Celſiſsimi, quem cultu publico proſequimur, Sanguinis;

fontesque suos non dissimulans;
tota se offert; scrutatoresque suos absoluit:
nè quod in ænigmate obscurè capiunt;
ænigmate obscuriùs soluant.
Nimirùm,
ex cultissima orbis parte, vel ideò venit:
vt non quæratur inculta; sed spontè prodeat humanissima;
quæ barbaram domi Tyrannidem exosa;
eas sedes quæsijt;
in quibus barbariem, ad elegantiam, & delicias vsque excoleret.
Diuina profectò Argo illa;
quæ orbem terrarum circumuecta, eos Lithuaniæ Argonautas intulit,
qui in hanc Colchidem delati;
Velleris Aurei Gazas fundauêre:
vt constaret,
tot Regum olim patriam, nidumque;
quorum hoc Velleris Aurei, augustum insigne est;
non frustrà, tàm felices Argonautas,
post errores sanè quàm felicissimos, recepisse.
Nauigatio hæc, solam in lucro vitam ponens,
omnium lucrosissima facta;
Pergama sua dùm fugit, imperia condidit;
hoc agente admirando rerum ordine;
vt cùm Palæmoni in Italia cum Heroibus suis,
humanitas inter Tyrannos deest;
magisterium humanitatis, Lithuaniæ per eum non deesset,
sed cùm Palæmonem stupeo;
venientia cum eo, in Septemtrionem,
an verò ad Septizonium nostrum?
magna Columnarum nomina, cur non mirer?
Et hæc quippe sanguinis istius felicitas est;
cui vt moles augusta, magnificentiùs assurgat;
spontè ad eam, per tot maria, sinusque,
peregrini orbis Columnas, nauigare oportuit.
Adeste iam felices,
magnisque olim muneribus pares; quin & immortales columnæ;
& quorum Heroica nomina, vocalis Argo posteris non siluit,
VRSINI, IVLIANI, CAESARIANI, GASTOLDI.
nempè & hìc Latium est, quod circumfertis;
Lauinaque littora vobis, cordolium non sit mutasse;
nam & hìc coronæ vos fascesque sequentur;
ad imperium vbique natos.

Habebit nobiles in CVNOSO Ducalis purpura cunas;
in ZIVIBVNDO, jugum tributi Russici erubescet;
vt excutiat in ERDZIWILO & triumphet.
Non longè absunt,
in SKIRMVNTO, ex Zavolhensibus Scythis triumphales,
in RINGVLTO Ciuicæ,
Regiæ in MENDOLPHO Coronæ,
felices aliàs, quia sacræ;
nisi seruatæ olim dignioribus;
ex infelici capite, dum in CHRISTI fide nutat caditque, cecidissent.
Proteus quippe hic, vindicem STROYNATIS gladium, non fefellit;
vt disceret,
religionem, non mollem ceram, nec laruam esse;
quam fingere, aut refingere, ponere vel sumere;
tam facilè, & ridiculum sit;
quàm Æsculapio barbam tollere.
Constantior post Vtenum, Trahumque, NARIMVNTI spiritus,
qui inter Lithuaniæ Principes,
equitis cataphracti, primus insignia sumens;
infractum vbique pectus, & grauiori armatura solidum;
semperq; aliquid magnum, tanto cursu persequens;
etiam in TROIDENO Filio, Heroico Principe ostendit.
Instabat nimirùm,
magnus in VITENE, ex Centaurorum familia, sanguis;
sub quo cursus ille, in Pogonia paratus,
nouas Lithuaniæ Olympiadas expectabat.
Nec diu illæ moratæ, in GEDIMINO, celsissimi animi Principe
Magno Jagellonis Koributique Auo,
immensum gloriæ spatium inuenêre.
Diu plerumque laborant sæcula, vt magna exempla pariant;
nec pudet longius grauida, expectationem orbis differre;
dum Augustos, magnosque Macedonas ferunt.
Ingens enim, multorum sæculorum compensatio summum aliquid;
quo se maximo exempli publici debito,
virtus subinde, & rara felicitas absoluit;
vt multa interim sæcula occupet.
Exolutum id, in GEDIMINO posterisq; suis, tanto publici boni prouentu;
vt suffecerit, ad magnam Heroüm fœcunditatem Lithaniæ;
etiamsi aliàs non pariturae;
vel in hoc solo, magnarum mentium in GEDIMINO partu,
per omnem vetustatem laboràsse.

Par equi-

Par equidem magnis tot ætatum ſudoribus labor hic;
quem Lithuania, dum non capit; totus Septẽtrio grandi cõplexu ambiret;
Exporrectum inde ad ſumma omnia *Gediminus* animum,
quàm geſſerit;
porrecti vltra *Volhyniam, Kiouiamque*, principatûs
non termini, ſed gradus arguunt;
quos nefas fuerat, coronatis ex OLGERDO Nepotibus,
impares Maieſtati relinquêre;
nè Auguſtos illa parere cogeretur in anguſto.
Nec mirùm,
Prouincias eum bello quæſiiſſe;
qui ne in venatione quidem, à propagando imperio ceſſans;
vbi feras inſequitur;
humanitatis receptacula, vrbes cœpit & condidit.
Felix venatio,
quæ binam Principum ſedem iuuenit;
ferreóq; ſomnio, pro condenda Principe Lithuaniæ vrbe vigilauit,
an quia bellatorum,
non vigiliæ tantùm; ſed ſomnia quoque Heroica ſunt?
quæ in ſopitis etiam herculeos actus moliuntur.
A tanto Principe, Vilna vt ſurgeret;
Majeſtatis interfuiit;
quæ in proximo, Chriſtianam religionem & coronam ferens,
in ea vrbe recipi debuit; quæ ad prærogatiuam huiuſmodi ſurrexerat.
Ab hoc immortali opere GEDIMINVS
immenſis ardoribus, ſuccenſum ad maiora ſpiritum,
dum ſagitta ignea, à Cruciferis ictus occumbit;
in OLGERDVM Filium transfudit.
Principem ſanè, Mauortijs caloribus, tam ardentem;
quàm eum magnæ ex cæſis Cruciferis victimæ,
ad paternæ mortis vindicias ſuccenſæ;
quam Demetrius Moſchouiæ Dux,
Victorem ante prælia, Iouem ante fulmina ſenſêre:
Didicit tum Moſchua,
generoſos animos; non prouocari fruſtra;
quorum ſtimuli interius calentes, alimento gloriæ, tàm facilè corripiuntur;
quàm ſi oleum Vulcano affuderis:
nempè ante fomitem ignis extinctum; quem OLGERDVS Moſco miſerat;
totus ipſe Martius fomes ardorque, tumentem fumare Moſcuam fecit;
quæ ſe mirata, momento ſub haſta veniſſe;
dum ille victricem, vt promiſerat,
arci haſtam infigit;
haſti-

haſtiludium fortunæ non ampliùs tentauit;
ita OLGERDVS, ex fomite ignis inextincto;
æternam gloriæ Pharum ſuccendens,
Asbeſtinas in eo duodecim filiorum lampadas;
an verò igneas, Septizonij noſtri columnas, reliquit;
totâ omnium luce
in IAGELLONES & KORYBVTOS,
ex interuallo ſæculorum, ſic demùm transfuſa;
vt cùm Iagellonica ſcintilla deficit;
inextinctus germani ſanguinis ſplendor,
nouam Regnatricis Domûs incipiat lucem;
in qua,
vel ex ipſo nomine dilectus patriæ
SERENISSIMVS
MICHAEL KORYBVTH
4 2 3 5 1 9 10 7 13 8 6 12 11 14.
HIC AMOR LVCEBIT.

SEPTIZONII
TRIVMPHALIS,
ex auita Korybuthei ſanguinis gloria,
SERIES TERTIA.

Peregrinam operum publicorum magnificentiam;
quæ verecunda domeſticæ indigentiæ, confeſſio eſt;
procul hinc arcet,
conſcia magnitudinis ſuæ, KORYBVTHEI *ſanguinis Maieſtas.*
Non moramur hic,
ſi alicubi orbis, in plures lapidum maculas, laboret;
ſi alicubi maria ſub Chio, Rhodioque pondere gemant;
ex hoc pretioſo terrarum abortu, auguſtas moles erigere;
mutoque ſaxorum præconio, Heroum gloriam loqui;
Modicus perpetui honoris cenſus eſt.
Illud auguſtum & Regium;
magnis attollere Septizonia nominibus,
inſignire exemplis; coronare triumphis.
Hic nobis ex KORYBVTHEO *ſanguine, apparatus maximus;*

hæc do-

hæc domestica Ægyptus, Lybia cum Perside, Indisque;
& si quid exotico nomine famosius.
Sufficit pro his omnibus,
GEDIMINO AVO, OLGERDO PATRE,
IAGELLONE GERMANO,
Vitoldo Patruele, Alexandra sorore,
inclytus KORYBVTH.
Ex his nominibus nullum est, quod orbis theatrum,
& consanguineas Europæ coronas, non impleat;
cùm impleuerit,
GEDIMINVS Russiam, OLGERDVS Moschuam,
VITOLDVS Tartariam trophæis;
Iagello Poloniam, Hungariam, Bohemiam, Regibus;
Alexandra Austriam, Hispaniam, Imperium,
Principum, Regum, Cæsarum, coronis.
Theatrum hoc sanè augustissimum;
in quo,
ALEXANDRA,
Iagellonis & Korybuthi Soror,
Zemovito Mazoviæ Duci nupta,
ex CYMBARCÆ,
cum ERNESTO Archiduce Austriæ,
felici thalamo,
Fridericum, Maximilianos duos, Carolum Quintum, Rudolphum, Matthiam, Ferdinardos Quatuor, Leopoldum,
Romanorum Imperatores semper augustos;
Philippos Quatuor Hispaniæ Reges;
inter domestica, Korybuthei sanguinis decora censet.
Hoc ad Majestatem Korybutheam, si non summum;
quod in orbe Europeo celsissimum;
Divorum certè consanguineus splendor,
gentilitios, etiam in ambitiosissimis, ardores sistens,
Herculeum hîc, non plus vltra inscribit.
D. CASIMIRVS LITHVANIÆ PRINCEPS;
communis Iagellonum, & KORYBVTHORVM sanguis,
commune quoque delicium; augu-

augustæ vtriusque Domûs fastigium, eò intulit;
quò humana fastigia assurgunt nulla.
Ebur hoc puritatis, & innocentiæ victima,
gaudet vtique;
SERENISSIMVM MICHAELEM,
eum dilectis gentibus Regem,
eum Iagellonicæ gloriæ successorem, cœlitùs datum;
cuius innocentia vitæ,
consanguineos cœlorum nexus, non reformidet:
sanguinem, & animum Principe dignum, ita circumferens;
vt ad Divorum genus, non frustra pertineat.
Certè non alium, divina propè electio illa,
invenisse cœlitùs debuit;
quàm eum, cui diploma cœleste, tot consanguinea,
Divorum manus subscripserunt.
Priuilegium hoc ex rarissimis, omnia retrò sæcula & merita KORYBVTHORVM,
in eo capite coronat;
in quo, ipsi etiam decora, & delicias suas,
Superi coronârunt.
Huc etiam immortalium Heroum,
Bellator ille spiritus,
ad Regalem KORYBVTHEAM purpuram, cùm respicit;
non erubescit, suo aliquando,
Moschicos, Tauricanos, Moldavicos, Otthomannicos enses,
pro DEO & Patria, fuso sanguine rubuisse;
ex quibus
DEMETRIVS KORYBVTH,
devota Marti, contra Tamerlanis copias, victima;
quod non profundiùs, in viscera sua egerit;
barbarum acinacem incusat;
vt tantò vberiùs proflueret, generosissimus sanguis ille;
quem in Sarmaticam purpuram, desijsse aliquando oportuerat.
Nec SIGISMVNDVM quoque KORYBVTH,
pro corona olim Bohemica, desudasse, iam pœnitet;
cùm ne tertium quidem seculum, ab eius ætatis iudicio recesserit;
quod KORYBVTHOS Regali semper coronæ pares;
nunc etiam Reges eligi, & inaugurari convincit;

ceu di-

ceu diluculum illud, ejus Majestatis tùm fuerit;
quæ nunc se, in clarissimam diem explicans;
vt longissima fieret; remotiùs oriri voluit.
Nec diuisit eam,
post THEODORVM & DANIELEM,
BASILIVS KORYBVTH;
quanquàm
in Visniouiecios, Zbarascios, Porecciosque Duces,
derivatam;
cùm vbique decorum sanguinis, in fonte suo seruatum;
collecta semper luce, id egerit;
vt aliquando totum in vno; qui solus omnium compendia,
in solio ferret, spectaretur.
Ex oraculo rem agi dixisses;
ita nihil non eminentissimum semper, in KORYBVTHIS,
& ex Regia indole factum;
inter summos vbique popularium suorum amores;
Maiestatis, quæ in arcano tenebatur, genium non amisit.
In pulvere Mavortio perpetui,
turmisque militaribus, nunquam non immisti;
ijdem tamen semper, os humerosque Dijs similes;
semperque Agamemnona spirantes;
Magnique etiam in Ephæstione Alexandri.
Fatale id classicum hostibus patriæ,
plagamque insanabilem ferens;
quoties Ducum in Visnioviec KORYBVTHORVM,
gradiuus pater nomina recenset;
qualia
in CONSTANTINO, MICHAELE,
ALEXANDO,
Ducibus Visniowiecijs,
Propontidi, & Tauricæ inimica,
nudum sæpius ab ea parte, indefensumque patriæ latus,
barbaro mucrone peti;
vel ipso, cùm nominantur, terrore prohibuerunt.
His mœnibus, Sparta nostra cingitur;

arietan-

arietantibus, perpetuò Getis, Thracibusque:
sed contra Aheneos pectorum oppositus, non prævalentibus.
stridore Orientis, fremituque tanto;
vt si Minotauro illi, Sarmatiæ victimas extorquere liceret;
has primùm Lacænas;
quæ Visnioviecios Heroas pariunt,
immani peteret rictu.
nobilem quippe offam, quam cùm sæpiùs appetijsset;
ferreum in ea bolum rodere coactus, edentulus abijt.
Africa quidē, Scythica, Bizantina, Cosacica,
semper aliquid, ab ea parte noui;
sed Scipiones VISNIOVIECII præstò;
sed contra Hydræ illius capita, in excubijs Patriæ,
Hercules perpetui.
Magnis olim, ANDREÆ Duci in Visnioviec, Palatino Volhyniæ,
MICHAELI & GEORGIO, Castellanis Kijoviensibus,
CONSTANTINO Palatino Russiæ,
IANVSSIO Supremo Stabuli Regni Præfecto;
ætate quoque nostra proximi,
DEMETRIVS, & CONSTANTINVS,
Duces Visnioviecii,
celsissima KORYBVTHEI sanguinis, & Martis Sarmatici nomina;
id omnium exigentibus meritis;
vt à coronis Visniovieciorum triumphalibus;
ad bellicosæ gentis coronas, ex Mauortia stirpe prodires
PRINCEPS;
cùm inter classica bellorum, paternaque trophæa nato;
contra hostes Patriæ, ab vberibus semper fuerit,
SERENISSIME
MICHAEL KORYBVTH,
TIBI MVCRO LAC.

SEPTI-

SEPTIZONII TRIVMPHALIS,

ex immortalibus trophæis, ab incomparabili Heròé,
HIEREMIA KORYBVTH, Duce Vifniowiecio,
Magno SERENISSIMI REGIS PARENTE,
gloriosè erectis.

SERIES QVARTA.

Curam hîc noftram, excipit vniuerfa,
quæ manus in augufto opere, confecrare nititur,
POLONIA;
vt vnam in Septizonium triumphale tollat;
fed quæ pro mille alijs fufficit,
Columnam.
Centimanos proinde non inuoco;
quando comportantium, tot iam in opere manus;
à Ponto Euxino, Balticifque littoribus; à Tanai, & Volga;
quod ne in fua quidem Ephefo, Afia vidit.
Amoris quippe publici nomen hoc, exciuit Sarmatiam omnem;
vt Atlantis fui delicium, non onus;
tota exultantibus brachijs fubeat;
cui fecurè olim incumbens, non procubuit.
HIEREMIAS is Dux Vifniowiecius,
Terrarum Rufsiæ Palatinus,
Heroum ætatis noftræ apex, an verò Phœnix eft?
fatis jam ad Majeftatem, vniuerfæ gloriæ dictum;
cùm exhauferit omnis æui exempla, Heroumq; nomina,
qui HIEREMIAM Vifniowiecium dixit:
adeò nihil in omni fæculo Mauortium; quod hîc non ad amufsim vfq;
Heroicum.
Excedit fidem, auget prodigia,
ftuporem omnem vincit;
animus ille tam ingens, tam vaftus;
ceu Martem ipfum, exarmare paratus;
pericula vbique hauriens, pericula tàm fitiret;
quàm Oceanus fluminum, quibus non crefcit vndas.

Prin-

Princeps in eo vbique,
fanguis, indoles, fpiritus;
etiam inter Palladias, à teneris, domi, forifque artes;
totus in ægide, totus in hafta;
vt iam Achillem noffes;
quem non armatum tenere diutiùs;
exquifitiùs torquere fuit.
Adurgebat eum mille ftimulis,
mafcula ante ætatem virtus;
ipfa demùm tormento futura maximo;
nifi armorum fitientifsimæ indoli compatiens;
in effufis latè ad Smolenfcum Mofcuæ viribus;
ingens ei theatrum gloriæ objeciffet.
Non hominem tùm, fed mentem ipfam credidiffes;
quando lectifsimâ quindecim prope millium manu collectâ;
ad Martem fuum, VLADISLAVM IV. conuolans,
grandi obfidio confifum;
grauius hoftem ipfe, ab interioribus Mofcuæ, momentò obfedit.
Ictu propè trifulci fulminis,
SEHINVS, & PROZOROVIVS concidiffe vifi;
cùm ab ea parte detonans VISNIOVIECIVS,
omnia fterneret;
primus in acie, infractus periculis,
perpetuus in palmis.
Ad triumphos VLADISLAI, ingens in eo momentum;
à quo, igne triumplali, tota propè Mofcua fuccenfa;
probra fua fpectare maluit, quàm bufta;
Concefsitque victoriofifsimo VLADISLAO trophæa;
vt VISNIOVIECIO tanti Regis præconium, non differret.
Sed brevis hæc,
ingenti animo, ad gloriam lucta;
qui ad fortunam VLADISLAI, filuiffe omnia,
in Aquilone cùm cernit;
ad grauidum periculis, Abazi Baffæ Orientem, contendens;
necdùm excuffo puluere Mofchico,
ad olympia Thraciæ venit.
Grandis bellator Abazi, menfuram tùm fuam,
ex pollice VISNIOVIECIANO, difcere coactus;
erubuit triarius tyrocinia fua;
quæ vetus bellorum, Bizantij luit;

E

quod

quod in portu triumphorum Asiæ navigans;
ad Moldavica littora alliserit.
Scopulus hic,
HIEREMIAE Visniovieciј,
inevitabilis armorum felicitas;
ad quam Cosacica quoque in Starzec,
obstinata rebellio; cùm impegisset;
infelicem baltheum miserè soluit.
Ianum interim, Vladislaus victor, paci Sarmaticæ:
sed non fortitudini Visniovieciana clausit;
cuius ætas, vt victorijs potius constaret, quàm annis;
januam ei bellorum,
perpetuò ad novos patere triumphos oportuit.
Commodum ad id,
ex Omer Aga Scytharum Ductore classicum;
qui cùm in Rusiam, barbaro more irrumpens;
opimaq; Iovi Tauricano spolia ferens,
propè jam excederet:
VISNIOVIECIVM repentinâ manu irruentem;
denis suorum millibus amissis, prædáque omni ereptâ;
etiam aliud agentem, triumphos agere;
ægrè ad Mæoticam paludem suam, tristè coaxans respexit.
Redijt tamen iterùm ad Ochmatow;
vt turpem in bello Solœcismum, bis in eo delinquens, cõmitteret;
funestam proinde plagam meritus;
geminatâ clade, VISNIOVIECII, & aliorum Heroüm,
victoriam geminauit.
eo demùm Scythiæ suæ contemptu;
vt Oczakoviæ, laribusque Tartaricis;
VISNIOVIECIVS propior sæpius, quàm olim Annibal Romæ;
ex immissis, in delubra Scythica sagittis;
arcus sibi triumphales, in Taurica erexerit.
Sitis hæc immensa bellandi
quæ nè in hostico quidem restingui potuit;
hosticum domi, pòst fatalem Corsuni cladem, inueniens;
omnem illam armorum seruilium inundationem;
si non exhausit, sola certè diu sustinuit.
Spartanum Visniovieciј pectus,
in adversis Patriæ, nunquàm aversum;
diu ad

diu ad Thermopylas illas, tribus nonnisi millibus suorum,
insolescentem victoriâ, barbarum, seruilemque furorem,
nè in viscera Poloniæ sæuiret, distinuit:
etiam tragicos monstri Pilauecensis, non permissurum errores;
nisi clauam Herculi,
æstus ille, turboque publicus abripuisset.
Insolitum id Visniouiecio, morteque ipsâ atrociùs;
in obsidio Zbarazensi, mille eum mortes quærere;
atque vt Martis Poloni tolleret ruborem,
ducentis propè Scytharum, Cosacorumque millibus;
pro gloria gentis, & salute publica, in victimam obijci fecit.
Arctissimus hic, ingentis Visniouiecianæ fortitudinis circus,
impleuit sæculorum omnium gloriam, restituit exempla, exhausit pericula;
ipsas etiam obsidionales coronauit, vicitque coronas;
quando cum duodenis millibus,
ab innumera multitudine obsessus; non horis, sed momentis;
consilio, manu, virtute, stratagemate pugnauit;
vbique liber, & inuictus.
Castra, vallum, fossæ, vineæ, defensionis nomina tantùm;
omnia hæc in VISNIOVIECIO secura, defensaque;
in cuius antemurali pectoris, illud perpetuum;
aut profligabo, aut moriar.
Stuporem hunc ætatum omnium, sola immortalitas capiet;
medijs in mortibus, ita vixisse, ita vicisse;
ceu obsessos, in viscera sua tandem recepturus;
quò grauiùs premeretur, maiora quotidie amoris publici viscera, dilataret.
Ab hoc Pelicano vita, salusque;
qui cùm, in vsus difficillimæ obsidionis, distraxisset omnia;
Cor etiam ipsum, bono publico, discerpere paratus;
vnum illud doluit; quod in laudatissimo opere,
inter hostium admirationem & elogia, cum Epaminonda dicere non potuerit;
satis vixi, cùm inuictus moriar.
Seruatum hoc ei,
ad Marathonios, Berestecensis victoriæ campos;
vbi fusis iterum, ampliùs quàm centũ millibus hostium, fugatisq;
invictum inter coronas triumphales spiritum,
Pauolociæ claudens;
eas doloris publici cataractas reserauit;
quas nulla vnquam solatia obserarunt.

Vixit

Vixit bellator, obijt victor;
Pius, invictus, felix,
bello, pace, virtute, fortunâ, summus,
incomparabilis, verèque Augustus PRINCEPS;
dignus omninò,
vt Patriæ, Regisque Poloniæ PARENS,
pro corona Regni;
quam,
Sanguine, Virtute, Prælijs, Victorijs,
attigit, meruit, defendit, ornauit,
in SERENISSIMO FILIO
viueret
CORONATVS.

SEPTIZONII TRIVMPHALIS,

ex gentilitijs Zamoscianæ Domûs splendoribus,

SERIES QVINTA.

Æmula iterum, magni sanguinis celsitudo,
spontè ad summum operis assurgens;
non fatigat, magnitudine suâ minores conatus, sed tollit.
Immortales profectò,
maximis Heroum stirpibus, gratiæ agendæ sunt;
quod triumphalis apparatus negotia, sumptusque publicos,
facilè expediant;
cùm ab omni æuo, in magnificentiam suam laborauerint.
Hoc sacer ille,
KORYBVTHEI, ZAMOSCIANIq; sanguinis nexus,
sic adimplet;
vt ortam ex vtroq; amplitudinem, diminutam omninò eas;
si aliquid ei, de ingenio adjeceris.
Statue illam Orbi, vt in se claruit;
& jam egisti omnia.
Spirabunt hæc nomina, arcanum illud gloriæ;
cuius intelligentia, supra communem genium.

Zamo-

Zamosciani ergò Sanguinis decus,
quale Principes, quale Regum consanguineos, natalesq; decet;
ex vetustissimis in Sarmatia, cùm eò processerit;
vt KORYBVTHAEO, OSTROGIO, KOSTKANO,
ODROWAZIOQVE sanguini junctum;
priuilegia Majestatis, non aliundè poscat;
sed inter domesticas prærogatiuas censeat;
Regalis SEPTIZONII, portio sanè augusta est.
Par illi cum LECHO, ex Kozlarogijs,
ad FLORIANVM vsque SARIVM, deducta vetustas;
in cuius visceribus hostis, Sarmaticam virtutem scrutatus;
tres cùm infixisset hastas, animi magnitudinem non confixit.
Heroico spiritu, per tot ostia,
vel ideò prodigiosius non egresso;
vt Regi, & orbi constaret;
quantùm deinceps animi, in Zamosciorum pectora transfudisset.
Decebat profectò, ex tantis visceribus,
stirpem eam nasci; quæ Summos Viros pareret;
partu sanè admirabili;
qui cùm rupisset viscera, vitam non abrupit;
ceu immortales in FLORIANO SARIO Heroas,
seculum illud posteris gigneret.
Et suffecerat quidem, vel pro solo,
IOANNE ZAMOSCIO,
Magno Regni Cancellario, & Supremo Exercituum Præfecto;
tàm effusa pro bono publico, viscera fatigari;
in quo Zamosciorum omnem gloriam, vno mascula virtus partu,
sic genuit;
quasi fœcunditatem iam omnem exhausisset.
De animo Summi huius Viri,
Palladis & Martis certamen perpetuum,
& simul vtriusque in eo perpetua consensio;
Numam, Camillum, Scipiones, Catonem,
diuersa virtutum exempla, in vnam hic ideam ducta;
eo loco POLONIA habuit;
quo virtutem ipsam, si humanos vultus induisset.
Fulmen idem belli, & Oraculum pacis;
idem Achilles, & Nestor; aurea Herculis catena, & claua;
cum summa gloria, supra inuidiam;

F

in illa

in illa ſemper aſſurgens, huic perpetuò formidandus.
Martem eius victorioſiſsimum,
triumphata Moſchouia, Livonia recuperata,
repreſſa cum CAROLO Sudermano Suecia,
Scythæ, Moldaui, Turcæ, cæſi ſæpiùs, fugatiq;
immortalibus trophæis, ſi non loquuntur, ſtupent.
Sapientiam, authoritatem, ſuadam,
ſummi judicij vim, integritatem & celſitudinem animi,
SIGISMVNDVS AVGVSTVS, HENRICVS VALESIVS,
STEPHANVS BATHOREVS, SIGISMVNDVS TERTIVS,
Sereniſsimi Poloniæ Reges,
ornamentis ſuis, quibus in eo ornando certarunt,
prædicant ſanè ornatiſsimè.
STEPHANVS certè BATHOREVS,
animum eius verè Regium, cùm ſatis ornare non poſſet;
GRISELDE BATHOREÂ,
CHRISTOPHORI BATHOREI, Palatini Transſylvaniæ,
Fratris ſui Filiâ, in Matrimonium ei collocatâ;
tanti ſanguinis dignatione,
thalamum eius Regium fecit.
Seruauit tam auguſto vinculo, Majeſtatem ſuam,
dignus tanto Parente Filius,
THOMAS ZAMOYSKI, Cancellarius Regni;
præter rerum geſtarum gloriam, meritorum amplitudinem,
honorum eminentiam, tædis quoque nuptialibus,
noua, Regiæ ſtirpis vincula adaugens.
Acceſsêre illi,
ex CATHARINA OSTROGIA, Conſorte lectiſſima,
ALEXANDRI Ducis in Oſtrog, Palatini Volhynia FILIA,
CONSTATINORVM, THEODORI, IANVSSII, BASILII,
Romani, Ducum in Oſtrog;
DANIELIS Regis Haliciæ,
LEONIS, IAROSLAI, VLODIMIRI, Ruſsiæ Ducum;
ANNÆ, BASILII, & CONSTANTINI,
Orientalium Imperatorum Sororis,
VLODIMIRI Ducis Ruſsiæ Conſortis;
MARIAE, CASIMIRO I, Regi Poloniæ nuptæ,
Iaroſlai Ducis Filiæ,

æmula

æmula maximis natalibus, auguſtiſsimi ſanguinis decora;
conſpirantibus ad id,
tot coronatorum Capitum, Regijs ſplendoribus;
vt ex maximo tanti ſanguinis apparatu;
cunas hîc Regias apparari,
naſciq; in ſumma luce, noua Regnatricis Domûs lumina appareret.
Atque hoc vtinam,
proximus ille, limpidiſsimæ huius lucis ocellus,
IOANNES ZAMOYSKI Palatinus Sendomirienſis,
in Orbis Chriſtiani facie reuelatum,
vidiſſet!
Nunc enimverò,
ex orbis Europæi, delatis ſibi vbique honoribus,
ex Moſchicis & Sueticis,
ingenti animo & ſumptu, partis victorijs;
ex amoris publici, & meritorum in Patriam conſcientia,
Heroico animo, voluptatem juſtè paratam,
ſuo tandem guſtaſſet in fonte.
Quod in Te,
incomparabilis Heroina,
Illuſtriſsima, & Excellentiſsima Princeps,
GRISELDIS CONSTANTIA,
IN ZAMOSCIE
DVCISSA VISNIOVIECIA,
Sereniſsimi Regis Noſtri PARENS feliciſsima,
tantò vberioribus ſolatijs transfuſum eſt;
quod KORYBVTHEÆ, & Zamoſciæ felicitati ſuperſtes;
tot animorum, quæ fuiſſent gaudia, vno in corde ſiſtas.
Sed illud
ex merito ſuo, tot gaudijs delibutum,
ad exhauriendum publicæ lætitiæ fontem, ſupereſſe debuit;
quod inter heroicæ conſtantiæ exempla,
primum ſemper, & inuictum, ac omninò tale fuerat;
quale,
HIEREMIAE Ducis Viſnioviecii,
ſupra titulos omnes, Principis & Bellatoris fortiſsimi,
Conſortem, animi celſitudine non diſparem;
quinimò ipſam Conſtantiam decuit.

Hoc ni-

Hoc nimirùm agebat,
diuturna illa, publici mali inclementia,
eminentißimo à Te, ipsisq́; etiam Heroibus imitando,
magnæ mentis oppositu excepta;
vt supra omnes Camillas, verè invicta,
verè Augusta MATER;
bellicosissimæ genti Regem, non pareres tantùm;
sed ex Te quoque, ad augusta omnia formares.
Heroina nempè,
ex consanguinea Odrowaziorum, Kostkarumq́; sanctimoniæ gloria;
quæ DIVOS cœlo, HYACINTHVM, & STANISLAVM KOSTKAM genuit;
eius pietatis;
quam in SERENISSIMO FILIO coronatam,
cœleste non ampliùs, dissimulare potuit arcanum;
eius sapientiæ, magnanimitatis, prudentiæ, beneficentiæ,
& admirandæ cuiusdam virtutum omnium Maiestatis;
vt non aliam magis deceat, Filios
Regnorum parere
MONARCHAS.

SEPTIZONII TRIVMPHALIS,

Verè augusta, Serenissimi REGIS, animi decora, & elogia recensens,

SERIES SEXTA.

Tàm augusto sanguine genitus,
quantus in Te,
SERENISSIME MICHAEL REX,
& quàm ex merito Tuo, augustus sis;
vel in extrema, tantæ Majestatis fimbria, legere;
nunc demùm,
digna Septizonio triumphali magnificentia,
dignum tersissimâ orbis vniuersi pupillâ, spectaculum est.
Emblema illud, magni sanguinis Tui,
quod præmisimus;

non ideò, in vestibulo gloriæ Tuæ stetit;
vt totos occupet, rapiatuè.
Restat adhuc, superestque intrò venientibus;
ea ex Te ipso, Tibi propria Majestas;
quâ nemini cedas, cùm eam nemini debeas;
citrà omnem sanguinis apparatum, regio semper animi cultu;
& titulis, ex fastigio imperantium maximis digna.
Ea nimirùm solicitudo,
Regiam indolem Tuam, semper habuit;
vt quamvis, tot Principum, Regum, Cæsarum, sanguis sis;
quamuis in patrimonium, priscæ Majorum virtutis,
jure Tuo venias;
anxius tamen, ceu nihil ante Te præcessisset;
severam Tibi legem præscripseris;
ex alieno non mereri.
Itaque,
tanquàm nunc primùm, lucem illam ferre disceres;
quæ ortus Tuos, in Domo principe, planè inundauerat;
cætera omnia claritudini Maiorum relinquens:
illud vnum servasti,
accepta ex ijs magna indole,
non illustrari, sed clarere;
quod reputares, miserum admodùm esse;
obvertere hiantem cum Cynthia, indigamque lucis faciem;
si fortè, quæpiam è longinquo, mutuati lacinia splendoris affulgeat.
Mirùm sanè;
quod securus de tanti sanguinis meritis;
accinxeris Te operi;
ceu ex integro causam, apud vniuersam posteritatem acturus;
ipsâ etiam Pallade,
ad primæ ætatis, sapientiæ studium, admiratione suspensâ;
quod à Te, tam accuratè exegisti;
tanquàm non alia Tibi, gloriæ Olympia superessent.
Ptolomæos, Cæsares, Alphonsos,
hoc in genere laudis assequi parùm;
nisi etiam, ad palmam vsque cum ijs certare,
ad has etiam victorias, ex victoriosissimo Parente natus,
proposuisses;
cultissimo sæculo, ingenij primùm,
mox imperij gloria PRINCEPS.

G

Arca-

Arcanum & illud educationis Tuæ;
quod Regna olim curaturus;
vt ad Regiæ Dumûs curam, à teneris pertineres;
absolui primùm, curis mortalibus, Magnum Parentem Tuum oportuerit;
ac si orbitas illa, vel ideò præmaturè venisset;
vt Regum pupilla citiùs fieres.

Ea primùm,
SERENISSIMI OLIM,
CAROLI FERDINANDI,
Poloniæ & Sueciæ Principis, felicitas;
cuius innocentia vitæ, ne omninò infecunda transiret;
Regem Te Polonis educauit.
duodecim millibus talentorum Ephestioni,
Magnus parentauit Macedo.
Satis ad fastum, ad amicitiæ jura superfluum;
plùs tamen,
ad immortales orbis Sarmatici promerendas gratias,
CAROLVS Princeps impendit;
dùm impendijs in Te, pòst magni Parentis obitũ, Principe dignis;
non tam ei parentare;
quàm Parentem Tuum agere maluit.
breui deinceps,
in SERENISSIMAM olim,
LVDOVICAM MARIAM,
Reginam Poloniæ,
pari felicitate translatâ;
vt cuius Regiam prolem, breues terrarum delicias,
maturè sibi cœlum poposcerat;
Augustæ in Te Matris, longiori solatio non careret.
Receptus ab ea, ceu in spem Regni assurgeres;
ita Regiâ omninò curâ habitus es;
identidem cor illud Reginale, inscrutabili cogitatione pulsante;
an fortè magna aliqua fortuna, obsidem Te sibi dedisset;
vt tandem,
oculo mentis vbique perspicacissimo;
in eo tota verè lyncea fieret;
quod in animum Tuum, tam profunde descenderit;
vt arca-

vt arcanum in Te diuinum propè intelligens;
prauideret judicio, quod magno latebat inuolutum secreto;
si Polonia PIASTVM Regem quæreret;
non in alio Principe, feliciùs inueniendum iudicans.
Oraculum id,
olim in vmbra, nunc in orbis facie;
mentes Principum, ad responsa plerumque divina moveri,
ceu voluntatis eius conscias, cuius vices in terris gerunt,
confirmauit.
Sed nec augusta illa animi Tui decora,
dissimulare poterant;
quin Te præsagâ velut Seruij Tulli corona cingerent;
erumpentibus passim earum virtutum radijs;
quæ Maiestatis propriæ sunt.
Pietas in DEVM,
quàm Regia, quàm augusta;
ex conscientiæ puritate, & Catholicæ religionis zelo,
lydium sui lapidem habet.
Transijt illa profectò, in substantiam Tuam;
ex perpetuo in ea alimento;
an verò consanguineis etiam, tot Diuorum in stirpe Tua,
igniculis accensa;
tàm ardens certè, & tàm animo Tuo congenita;
vt ad Orthodoxi Regis titulos, diuinitùs planè electus sis;
cùm DEI, & religionis negotia, ante omnia elegeris.
Ex hoc fonte,
animi innocentia, moderatio, benignitas,
victoria sui perpetua, tranquillitas interior, lenibus Etesijs composita;
sudumq; illud placidissimi pectoris, citrà turbas nubesque.
omia hæc ad Regiam clementiam directa;
quâ virtute vt excelleres, motus animi omnes composuisti.
Delicias mortalium Titos,
sæculo illi vt non invideamus;
mira animi Tui dulcedo, ingens augustæ clementiæ arrha efficit;
quâ Cyros, Augustos, Severos ut vincas;
omnium jam animi mansuetudinem vicisti:
vt jam Agesistratæ Spartanam vocem illam;
supra Agidem filium, mutare liceat;
Tua Te bonitas, Tua humanitas,
non absumpsit, sed assumpsit;

& eò

& eò quidem, vbi Tecum sit, magni custos clementia sceptri;
vt Ciuem, Patremque geras;
quem in Te, vel ipsa naturæ bonitas, sic formauit;
vt plenus ille Majestatis vultus, non aliud postulet magis;
quàm diligi,
non aliud spondeat securiùs, quàm Regium illud;
beneficia conferendo nunquam vinci,
quibus, ex inimicis etiam facere amicos, cùm liceat;
opus id sanè Heroicum, Tuum vnicè putas;
quòd didiceris,
pulcherrimam esse ex inimicis victoriam, amicitiam.
Arduum id, & non sine conflictu;
sed magnanimitas, & inuicta cordis tui constantia,
vuas ex spinis, inter adversa, collegit semper.
Inde Vlysseas plusquàm vicenas hyemes,
contrà fortunæ impulsum æmulatus, illud magno animo voluebas;
Lætius est, quoties magno sibi constat honestum.
quale illud,
cum IOANNE ZAMOSCIO Auunculo Tuo,
contra Sereinetum ad Czudnow;
cum SERENISSIMO IOANNE CASIMIRO,
contra Moschos, & Cosacos vltrà Borysthenem;
Marte rigidissimo partum:
vbi paternæ gloriæ vestigia secutus;
bellicæ virtutis decora, ab eius gentis trophæo, auspicatus es;
quam ille primam vicit.
Sic quæ per ardua Tecum, ad summa processit;
ante Coronam invicta, pro corona victrix,
triumphat
in Te
SOLA VIRTVS.

SEPTIZONII TRIVMPHALIS, REGALE FASTIGIVM.

Nec felicitas humana procedere altiùs;

nec triumphale opus, quàm in Regali fastigio,
augustiùs desinere potuit:
cùm ipsa etiam inexplebilis, ibi desinat ambitio;
vbi sola

vbi sola maior restat, per quam Reges regnant, potestas.
Nasci ad hoc culmen, fortunæ;
eligi, virtutis opus;
cui gratiæ omnium maximæ habendæ sunt;
quod melioribus calculos servet.
Descriptos certè optimos mortalium, in annulo suo, sola gestat, & nouit;
quos diu sub arcano signaculi seruans, ad coronam reuelat:
qualem Te nobis,

SERENISSIME MICHAEL REX,

pretiosam ex hoc annulo gemmam,
quæ sola nouerat, sola dedit.
Regiam quippe viam Tuam, ad hoc fastigium,
vt nemo adverteret;
DEVS ipse, celatam esse voluit;
callem eius vbique sacrum, & à se custoditum,
nunc demùm revelans;
cùm iam directa cœlitùs ad coronam, obseruare vestigia;
humanos ad ea nihil facere gradus, confiteri est.
Regium hoc iter,
DEVS tecum, ab eo potissimùm tempore ingressus;
cùm Tu ei in via, nube Eucharisticâ velato, pronâ adoratione occurrens;
RVDOLPHINæ pietatis exempla renovasti.
Exultauit ille ad currendam viam, venerando Sacerdotis pectori incumbens;
vt cibus vitæ, viaticum morientibus fieret;
sed non minùs in Te,
ad genua Sacerdotis prouoluto, atque vt equum conscenderet obsecrante,
vt Rudolphinam benedictionem festinaret, exultauit;
à vijs Tuis non jam ampliùs recedens;
cùm Tu in vijs eius ambulare, quando cibus ipse ambulat,
Diuinum Mystam comitatus, elegeris.
In hoc ferculo cœlesti latens;
ipse Te sustulit in solium; cuius Tu Maiestatem vt tolleres,
pronus in terram descendisti;
qui etiam, in admirando Electionis Tuæ opere,
apparuit inter homines: QVIS VT DEVS?
in peruigilio Eucharistici Festi sui,
mirabilia Altaris, & Throni Tui coniungens;
vt in Eucharistico pane, tàm piè olim adoratus;
DEVS HOMO, pro Electo suo victor;
Crastino, humana consilia omnia, duceret in triumpho.
Auspicium id Regnatricis Domûs,

Augu-

Augustissimo sanguini Austriaco non dissimile,
victuræ illius felicitatis prærogatiuam,
ab immortalis vitæ cibo, nutrimentoque sumens;
Sacram Regum mamillam invenit;
vt nutritios divinitatis ex KORYBVTHO,
si non immortales in terris; diuturnos certè faciat.
Ex hoc duraturæ felicitatis nutrimento,
amoris quoque publici, fomes ille perpetuus accenditur;
qui sacer imperantium ignis est.
Præcedere eum, summos olim Monarchas in publico oportuit;
vt tum demùm, securam imperijs suis claritudinem sponderent;
si corda ciuium, sacram hanc benevolentiæ conciperent flammam:
quæ TIBI
SERENISSIME MICHAEL REX
ad Regale Fastigium Tuum, tanta præluxit;
vt non alias, cælestes virga Promethei feliciùs tulerit scintillas;
quibus cor Poloniæ,
ad Heroicum opus perficiendum animaret.
Orientem proinde ad Regni auspicia solem;
nemo Te feliciùs, in occasu illius diei conspexit;
quæ sola vt Iosue Polonum haberet, meruerat;
cùmque solem suum, invitum planè ab illo,
memorando omnibus retrò seculis spectaculo,
non tàm declinare; quàm rapi sub terras vidisset;
mille pro eo, amoris & gaudij publici, lampadas accendit;
nocte illâ, sole novo in solio Regni æternùm lucidâ;
quæ secutura deinceps,
discussis tenebris in lucem secula fudit:
Aurora tùm in Hesperum mutata, matutinos purpuræ suæ, præ gaudio reliquit ortus;
vt insolitum decus illud spectaret;
quod in Regiæ Tuæ purpuræ, felicissimo ortu accendisti.
ita in crepusculo illo,
eminentissimum Tibi Majestatis fastigium assurrexit;
in quo dubiam Poloniæ lucem, arcanum illud;
quod lucem diu habitauit inaccessibilem,
Serenissimam fecit, & Augustam.
Hæc ergò,
cùm Thronum Tuum, coronata jam ambiat;
in augusto capite Tuo, spem publicæ felicitatis coronat:
quæ Te Principem accipit,
Lechico, Piasteo, Iagellonico,
Sanguini, & Sceptro,

progenie, indole, virtute eminentissimâ parem:
polliceturque sibi haud dubiè,
PIVM, AVGVSTVM, CLEMENTEM, FELICEM;
qualem omninò ex visceribus Patriæ nasci;
& à mellitissimo examinis apum præsagio, venisse oportuit:
quibus natura in illo minimo, duo providit maxima,
Vbera, & memoriam:
ab illis Patria, felicitatis temporũ Tuorũ, dulce nectar sugens, vt pendeat;
hæc ut KORYBVTHEI sceptri, memoriam faciat immortalem;
ex vtroque, vt nouum mellei sæculi conditorem,
suum agnoscat Polonia PIASTVM.
Nomen hoc in Regali fastigio, planè divinum;
secreti illius, aurea clauis est;
quod diù latuit, vt orbis judicia exerceret:
inexpectato demùm argumento conuincens gentis Polonæ geniũ, ad imperiũ nasci.
FELIX SECVLVM,
quod domi suæ, peregrinari tandem nolens;
contrectatum sæpiùs, semperque è manibus elapsum,
vt lubricum non ampliùs bonum faceret, forti brachio comprehendit.
Sed ô quàm!
antè thronum, eius Majestatis, solicitam Te provolui oportet,
ô POLONIA!
quæ omnem in se, solicitudinem Tuam transferens;
dedit inter anxia vota, bonum tam delicatum;
in quo conseruãdo, nisi anxia sis; nihil Tibi tàm excellenter sapuisse profuerit.
Solicitudinem Tuam duo maxima augent;
immortali DEO grata vt sis; & vt gratiam serues;
ad vtrumq; obligata, neutrum absq; eo factura;
qui Te gratiâ suâ prævenit.
Bonum hoc, non ostentatum foris, sed domi inuentum, si stupes?
gratiarum actionem pro eo quomodo loqueris?
nescio loqui Propheticum, scitissimum hîc ad eloquentiam inuentum.
Loquere ergò A. A. A. Domine;
Amor, Affectus, Angustia dicentis est.
Ampliùs in gratiarum actione, nec proficies, nec compones:
nemo enim publicam lætitiam discertè loquitur.
interruptis affectibus, & tanquam in magno populo fluctuantibus,
indicabis eam potiùs, quàm dices.
O divinum ætatis nostræ enthusiasmum!
ô lætitia sine eloquentia, quàm suauis, quàm magnifica es!
in qua gratiam sentire licet; capere & effari non licet.
defectus hic mortalium, immortalis gratiæ excessus est:

ex quo noua iterum Tibi ſolicitudo, ô Sarmatia!
vt quam eloqui neſcis, gratiam ſerves.
Extrema quippe diù laborantium infelicitas;
diu illud agere, quo diù frui nequeas.
Plures tamen bonum, vel accepêre felices; vel acquiſiuêre ſoliciti;
quàm ſeruauêre circumſpecti.
Res namq; centoculis digna, cuſtodia felicitatis eſt:
ſed ad eam Argus, inter mortales tam nullus; quàm Endymionū plena omnia.
Oculatas igitur manus,
quibus delicium Tuum complectaris & ſerues,
cælitùs Tibi ô Patria poſcens, hoc age;
vt quod ex corde Tuo prodijt, non alibi viuat:
quidquid tamen egeris, hoc crede;
Reges amoribus publicis cuſtodiri, non excubijs:
& quem ipſe dedit, Principem Tuum Deo cordi futurum.
Sic de eo cogita;
ſic in eo Sapientiæ ex alto Oraculum venerare;
vt quidquid illud, in ancipiti Sceptrorum, cōſilia tibi humana reſpondiſſent;
eò loci habeas, quò profana habentur.
Tuus verò
electione, præſagio, animorum conſenſu, orbis applauſu,
ipſo etiam nomine, res omninò ſacra,

SERENISSIMVS

MICHAEL KORYBVT

Rex in æternùm viuat;
in quo, ſi Martem cogitas;
Vindex, bellator, Victor,
ad eum

1 13 8 10 9 7 6 3 4 2 5 12 11 14
MVCRO LECHI ABIT;

ſi pacificum amas, & optas;
Niuea
Pietatis, Clementiæ, Pacis,

4 2 3 6 10 11 14 8 9 7 13 1 12 5
HIC ERIT COLVMBA.

Impreſſum ſumptibus Novodworſcianis.

Hist. Polon. 6/p.

28a